

RUUTO ERKKO – STIPENDI 2026

Hakemuksen mukaisesti käytin saamani stipendin Belgiaan suuntautuneeseen opintomatkaan. Sen tavoitteena oli tutustua maahan, joka oli Manner-Euroopan ensimmäinen teollisuusvaltio ja jo keskiajalla merkittävä talouskeskus. Aihepiirit liittyvät lukion historian opintojaksoon 1.

Matka alkoi 17.6. lennolla Brysseliin, josta siirryin junalla Gentiin. Kaupunki oli keskiajalla eräs Flanderin tekstiiliteollisuuden keskuksista ja 1800-luvulla modernin teollisuuden keskus. Saapumispäivänä ehdin vierailla Belfortin linnassa, joka on yksi parhaiten säilyneitä keskiaikaisia puolustuslinnoja Euroopassa.

18.6. tein päiväretken naapurikaupunkiin Bryggeen. Myös se oli eräs keskiajan finanssi- ja teollisuuskeskuksista. Van der Burzen perheen taloa pidetään maailman ensimmäisenä arvopaperipörssinä ja termi ”pörssi” on saanut siitä nimensä. Aikakauden eräs rikkaimmista kauppiaista ja pankkiireista oli Luis de Gruuthus. Hänen talonsa on museo, jossa on esillä tuon aikakauden huipputaidetta ja koti-esineistöä.

Bryggessä toimi myös hospitaali, joita voi verrata nykypäivän sairaaloihin ja vanhainkoteihin. Aihetta käsittelevä museo sijaitsee aidossa hospitaalirakennuksessa. Yllättäen vastaan tuli ehkä vähemmän akateeminen mutta mielenkiintoinen näyttely, jossa esiteltiin vahanukkejen avulla keskiaikaisia rangaistusmenetelmiä.

19.6. tutustuin Gentin lukuisiin keskiaikaisiin kirkkoihin ja ajalle tyypilliseen erilliseen kaupungin kellotorniin, jollaisia eurooppalaisiin kaupunkeihin rakennettiin runsaasti.

20.6. oli matkapäivä. Siirtyminen junalla Brysselin kautta Liegeen. Kaupunki sijaitsee Belgian toisessa pääosassa, Valloniassa.

Sunnuntaina 21.6. oli Maas-joen rantabulevardilla paikalliset markkinat, jotka levittäytyivät yli kilometrin matkalle. Alueella sai käsityksen sekä perinteisestä belgialaisesta elämänmenosta että maanhanamuuttajien tuomasta afrikkalaissävytteisestä kulttuurista. Belgiahan oli eräs Afrikan siirtomaaisännistä. Vallonia-museossa oli nähtävillä paikallisen pienteollisuuden tuotantoa sekä kansatieteellistä aineistoa.

22.6. kävin Liegen ulkopuolella sijaitsevassa Blegнын museokaivoksessa. Vallonia oli eräs Euroopan laajimpia hiilikaivosalueita 1800-1900-luvuilla. Kaivokseen tutustuttiin 1½ tunnin mittaisella opastetulla kierroksella, jossa menttiin aina 60 metrin syvyyteen maan alle. Lisäksi maan päällä oli erinomainen museo, jossa esiteltiin työmenetelmiä, työolosuhteita ja työvälineitä.

23.6. oli siirtyminen junalla Brysseliin. Iltapäivällä tutustuin belgialaisen taiteilijan Rene Magritten tuotantoa esittelevään museoon.

Aamulla 24.6. Brysselin EU-alueella tuli sattumalta vastaan kouluryhmille tarkoitettu EU-vierailukeskus, jonne pääsi sisään. Paikka lienee Euroopan parlamentissa vierailevien ryhmien vakiokohteita. Suomalaisesta näkökulmasta sisällöt ja esitystapa olivat varsin tylsiä.

Varsinainen kohde oli teollisuusmuseo kaupungin ulkolaidalla. Paikan ympäristö oli hyvin maanhanmuuttajavoittoista, huntu- ja kaftaanikauppoja myöten. Mielenkiintoinen kokemus oli marokkolaisen perheen pitämä kahvila, jossa olin ainoa eurooppalaistaustainen asiakas. Museossa oli mielenkiintoinen kokoelma teollistumisen alkuaikojen tehdas- ja kodinkoneita. Erityisen mielenkiintoinen nk. jacquard-kankaan kutomiseen käytetty, reikäkorteilla ohjattu kutomakone.

25.6. vierailin kauempana Brysselin ulkopuolella sijaitsevassa Afrikka-museossa, joka laajuudeltaan vastaa hyvinkin meidän kansallismuseotamme. Kokoelmat esittelevät Afrikan eläimistöä, alkuperäiskulttuureita ja Belgian Kongon siirtomaa-aikaa erittäin monipuolisesti.

Matka päättyi 26.6.

Otin matkan aikana runsaasti valokuvia, joista noin 70:tä käytän HI1 ja HI6 – opintojaksojen oheismateriaaleina. Lisäksi taidemuseosta hankin kymmenkunta taidepostikorttia Euroopan kulttuurihistoriaa käsittelevän HI4-opintojakson materiaaleiksi. Afrikka-museon kaupasta löysin Kongon vapaavaltion (1885-1908) aikaa käsittelevän teoksen. Kyseinen aikakausi on ollut takavuosina esillä Suomessakin, sen palveluksessa oli useita suomalaisia.

Kiitän Jane ja Aatos Erkon säätiötä saamastani tuesta.

Orimattilassa 7.8. 2026

Pekka Törrönen